

Slöjd håller

För många människor har miljön och framtiden blivit allt viktigare under de senaste åren. Det har förstås ändrat vårt sätt att leva. Vi sorterar sopor, kör miljöbilar, sparar el och så vidare. Det har också förändrat vårt sätt att känna.

KÖP - SLIT - SLÄNG

För inte länge sedan, när engångsbestick, spånplattmöbler och nylonstrumpor var senaste nytt, upplevde många det som en befrielse – i det moderna samhället skulle man inte behöva vända på varje krona, lappa, laga och oroa sig över morgondagen.

FRAMTIDEN - VÅRT VAL

Idag är de flesta medvetna om att framtiden på många sätt går att styra. Genom att göra egna val påverkar vi helt enkelt hur det blir att leva på jorden framöver. Det är alltså inte bara politiker och andra makthavare som bestämmer, utan det är minst lika viktigt vad du och jag väljer att göra eller inte göra.

För hemslöjdens del är det här underbart! Varje dag får vi nyfikna frågor om allt från miljöeffekter till stickteknik. Och intresset bara ökar. Hemslöjd, som har funnits så länge, är plötsligt otroligt modernt.

ETT HÅLLBART ALTERNATIV

När allt fler produkter masstillverkas och transporteras långa sträckor känns det bra att göra något själv hemma – eller köpa något som någon har samlat material till, formgivit och tillverkat med egna händer, kanske alldeles i närheten.

Om man är van att tänka ”det är väl bara att kasta” när något går sönder, är det ovant och kul att försöka tänka ut hur saker kan repareras eller återanvändas och kanske använda materialet till att skapa något helt nytt.

SLÖJD GER TID

När tempot och stressen i vardagen ökar för varje dag är det skönt att sitta ner, ta sig tid och känna hur vilsamt det är att tillverka något med händerna. Kanske är det just därför hemslöjden känns mer aktuell än någonsin.

T h täljd ängel av Kalle Forss.
Foto Sofia Andersson

MEDLEMSFÖRMÄNER

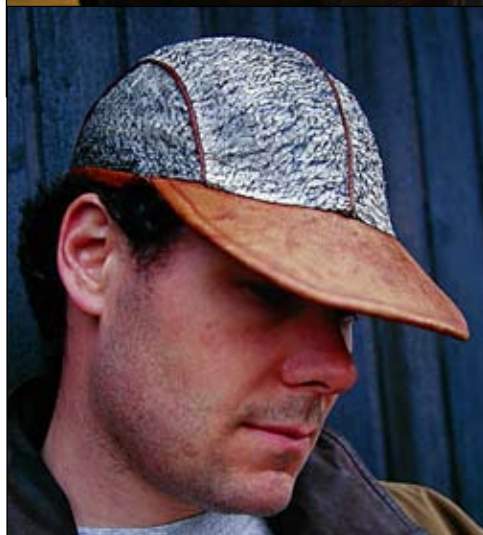
Som medlem i Hemslöjdsföreningen Sörmland kan du;

- delta gratis i ett slöjdcafé eller slöjdräff per år
- delta i våra kurser till kraftigt reducerat pris
- bo billigare på Sätergläntans kursgård
- förmånsprenumerera på tidskriften Hemslöjden
- läsa Handlaget först av alla
- spara koldioxidutsläpp genom att be oss skicka all föreningsinformation till din mejladress

Klimatsmarta medlemmar får information via mejl!
Mejla din adress till lillemor.boman@hemslojd.org

Fiskskinn – en högintressant restprodukt

De flesta som någon gång fileat fisk har säkert lagt märke till att fiskskinnet är både segt och starkt. Men ändå slänger vi skinnet i soptunnan eftersom tanken inte slagit oss att fiskskinn går att garva och sy fantastiska plagg av.

Ovan Melker Blomberg på Coop Extra sponsrar oss med fiskskinn som vi lägger i frysen.
Foto Lille-Mor Boman

T v Keps i laxskinn av Lotta Rahme.
Foto Jan Olsson

URÅLDRIG KUNSKAP

I kustnära områden lärde sej människor tidigt att ta tillvara fiskskinn. I artfattiga områden längs älvar, floder och kuster runt om i världen har fiskskinn betraktats som ett nyttigt och användbart material. Fortfarande vid förra sekelskiftet bar norska fiskare sydvästar av fiskskinn.

HÅLLBART

I dag har intresset för att ta tillvara fiskskinn åter väckts och många plagg och andra typer av föremål tillverkas av skinnen. För att kunna användas måste de först garvas, dvs prepareras så att skinnen i torrt tillstånd äger den råa hudens styrka, smidighet och böjlighet.

KURS PÅ ÖKNA MED LOTTA RAHME

Första chansen att lära dej garva dina fiskskinn och sy olika nyttoföremål får du i april 2010. Redan nu har vår lokale fiskhandlare börjat spara fiskskinn som vi hämtar och lägger i frysen till dess det är kursdags. Snart är det också dags att samla bark till garvningen.

Lärare är Lotta Rahme, författare med garveri och ateljé i gamla Sigtuna. I mer än 20 år har hon arbetat med och studerat garvning, hållit föreläsningar samt lett många kurser runt om i Norden. Mycket av sina kunskaper har hon inhämtat direkt från inuiter, indianer, och samer.

Lille-Mor Boman

Aktuell kursinfo på www.slojdisormland.se.

Information och anmälan:
lillemor.boman@hemslojd.org, 070-626 15 14.

Källa: Fiskskinn, garvning och sömnad med traditionella metoder.

Författare: Lotta Rahme. Förlag: Lottas garveri.

Färga hållbart

Textil färgning är en kemisk process som i storskaliga, industriella sammanhang ofta skapar stora miljö- och hälsoproblem. Men även när vi färgar till husbehov har vi ansvar för att överflödigt färgkyp lämnas till kommunens destrueringsanläggning och inte hålls direkt ut i avloppet.

EXPERIMENTELL OCH MILJÖVÄNLIG VÄXTFÄRGNING

Jeanette Schäring heter en svensk textilkonstnär bosatt i Nya Zeeland. Grundläggande för hennes konstnärliga arbete är ett starkt engagemang för miljö/natur. Hon har i flera år studerat historiska tekniker för infärgning av textilier med hjälp av växter, bark, bär, mikroorganismer och rostiga föremål men utan tillsatser av starka kemikalier.

Jeanette är utbildad i Göteborg, vid Högskolan för Konsthantverk och Design, HDK. Som SIDA-stipendiat reste hon 2005 till Laos där hon bedrev fältstudier om ekologiskt silke och växtfärgning. Dessa studier har varit vägledande för hennes fortsatta utforskande av ursprungliga färgningsmetoder. Vid sidan av forskning och konstnärlig gestaltning undervisar hon på Textile Design vid Massey University. Där leder hon bl a kurser i miljövänligen och experimentell växtfärgning. Jeanette håller även workshops både i Sverige och i Nya Zeeland.

WORKSHOP PÅ ÖKNA

Sommaren 2010 leder Jeanette för första gången en workshop med alternativa växtfärgningsmetoder i vår Slöjdverkstad på Ökna.

Workshopdeltagarna får färga växter, bark, blommor och bär från närmiljön och experimentera med alternativa fixativ och betningsmedel som påverkar det textila materialets färgupptagningsförmåga. Sojamjolk, havsvatten, aska, fruktvinäger, järn, fröolja, urin, kalkstenar, bakpulver, metallburkar är exempel på sådan alternativa fixativ och betningsmedel som kommer till användning. Olika infärgningskärl, infärgningstemperaturer och processer som t.ex. kallfärgning ger alla olika slutresultat.

Jeanette Schäring lär oss experimentera med historiska tekniker på ett nytt sätt. Med dessa metoder kan färgningens påverkan på miljön minimeras.

Lille-Mor Boman

Läs mer om aktuell workshop på www.slojdisormland.se

Information och anmälan:
lillemor.boman@hemslojd.org, 070-626 15 14.

Överst Jeanette Schäring.
Foto okänd kursdeltagare

Närmast ovan närbild av växt och material
Foto Jeanette Schäring

T v indigofärgad installation, utformning och foto Jeanette Schäring.

Nedan balja med te och färgat material.
Foto Jeanette Schäring

Trä och slöjd – en klimatsmart kombination

Att välja träprodukter istället för plast gör faktiskt skillnad. Till och med när det gäller ett så litet föremål som en smörkniv.

Trä är ett av våra äldsta och mest mångsidiga material. Det beror dels på att olika träslag har varierade egenskaper. Vissa är hårda andra är lätta något är rötbeständigt medans ett annat är väldigt segt. Dessutom kan hela trädet användas när man slöjdar. Förutom stammen kan man slöjda av barken, grenarna och rötterna. Ja till och med de tunnaste kvistarna kan användas.

Virket får också olika egenskaper beroende på hur det är uttaget ur stammen. Likaså spelar det roll om det är torrt eller färskt, rakt eller krokigt. Det finns till och med metoder för att själv bearbeta materialet på rot, för att få önskade egenskaper. Till exempel att skapa hårt, röttåligt eller svängt virke.

ETT NÄRPRODUCERAT MATERIAL

Inom slöjden används och upprätthålls fortfarande mycket av den traditionella träkunskap som vuxit fram under årtusenden. I första hand utgår man från det material som växer lokalt. Ofta används trä som industrin betraktar som mindre bra eller till och med som skräp. Dessa kan utnyttjas för speciella ändamål och därmed ibland vara ovärderliga. Att ta vara på och använda den här kunskapen innebär ett resurssnålt utnyttjande av naturtillgångar, som är både ekologiskt och miljöanpassat.

ATTVÄLJA TRÄ KAN GÖRA SKILLNAD

Trä är också en förnyelsebar materialkälla som medan det växer dessutom hjälper till att minska koldioxid i luften. Det gör trä till ett klimatsmart alternativ.

De flesta av oss har säkert många plastföremål hemma som när de är utslitna kan bytas ut mot produkter i trä. Om man tillverkar dem själv av material

Ovan t v. Att utnyttja övergången mellan rot och stam ger naturvuxna vinklar bland annat för konsoler och båtskant, en kunskap människan har använt sig av sedan lång tid tillbaka. Ovan. Rotbenskonsoler bär upp takbjälkar-na på Bråfalls såg vid Nynäs slott. Nedan. Det gör skillnad att själv tillverka föremål man behöver och görs det tillsammans med andra blir det också ett trevligt sätt att umgås.

Foto Helena Åberg

från närmiljön kan det göra ännu större skillnad. Det är roligt och tillfredsställande att själv slöjda saker man behöver i sin vardag. Naturligtvis går det inte att göra allt själv men det går att göra något och samtidigt bidra till ett bättre klimat.

Helena Åberg

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Box 571
611 10 Nyköping

Länshemslöjdskonsulent, textil
Lille-Mor Boman
tel 0155-26 11 35 mobil 070-626 15 14
lillemor.boman@hemslojd.org

Länshemslöjdskonsulent, hård slöjd
Helena Åberg
tel 0155-26 15 07 mobil 0709-46 15 26
helena.aberg@hemslojd.org